

формування фахівця є підготовка до складання ліцензійного іспиту «КРОК-3 Стоматологія». Також, лікар-інтерн проводить самостійні наукові дослідження, приймає участь в клінічних розборах пацієнтів, спілкуванні з провідними фахівцями в галузі стоматології, аналізує передовий науковий і практичний досвід у галузі медицини і стоматологічної практики. Самоосвіта лікаря починається з визначення потреб у засвоєнні знань та можливих проблем у засвоєнні навчального матеріалу. У кожній освітній програмі навчальними планами передбачено час на самостійну роботу, тому лікар-стоматолог має вміти чітко й раціонально розподіляти і планувати свій час.

Головною рушійною силою самоосвіти й самостійної роботи є мотивація. Якщо лікар-стоматолог вмотивований до навчання і засвоєння нових знань це спонукатиме його до дії з більшою віддачею. Раціональне планування робочого часу дозволить ефективно і продуктивно вирішити проблему й отримати максимальний результат. Самостійна робота виховує в лікаря-інтерна навички самоорганізації. Лікар має сам вирішити, в якій галузі стоматології йому потрібно вдосконалитися, якими знаннями чи практичними навичками йому потрібно оволодіти. Успішна робота кафедри післядипломної освіти значною мірою залежить від удосконалення навчальної діяльності й покращення якості освіти. Але для вищої освіти важливо не лише накопичувати й передавати знання, а й формувати особистість, здатну до безперервного професійного зростання, самовдосконалення, самоосвіти.

Секція: Актуальні проблеми викладання медичних дисциплін у ЗВО та проблеми екологічного виховання сучасної молоді.

**Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Скотаренко Т.А.,
Левченко О.А., Данилів О.Д., Дубінін Д.С.**
Полтавський державний медичний університет м. Полтава

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ
ОБОВ'ЯЗКОВОГО КОМПОНЕНТА
«ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ»**

Сьогодні освітня діяльність медичних закладів вищої освіти направлена на формування професійних компетентностей і результатів навчання здобувачів вищої освіти. Тому, важливого значення у підготовці медичних фахівців набуває студентоцентризм, який зосереджений на врахуванні індивідуальних якостей кожного здобувача освіти, здатність їх до

формування індивідуальних освітніх траєкторій та індивідуального профілю компетентностей.

Реалізація студентоцентрованого підходу на кафедрі гістології, цитології та ембріології неможлива без розуміння сутності, основних ідей та інструментів студентоцентрованого навчання, як інноваційного підходу до організації освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

На кафедрі студентоцентроване навчання розглядається як підхід до навчання, при якому індивідуальні особливості здобувача максимально повно доповнюються сприятливим високо мотивуючим університетським середовищем, зорієнтованим на поглиблене вивчення і опанування нових знань.

На кафедрі гістології, цитології та ембріології студентоцентричний підхід спрямований науково-освітньою діяльністю, який передбачає створення всіх умов для розвитку особистісних та професійних якостей здобувачів вищої освіти, що необхідні для успішної суспільної та фахової діяльності. Тому, реалізація такого принципу передбачає:

1. Спрямування науково-освітнього процесу на кінцеві результати навчання відображених у набутих освітніх компетенціях, таких як:

а) здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання;

б) здатність застосовувати знання з гістології, цитології та ембріології в практичних ситуаціях; здатність до вибору стратегії спілкування;

в) здатність працювати в команді;

г) навички міжособистісної взаємодії;

д) здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

є) навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ж) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим;

з) здатність до оцінювання результатів експериментальних досліджень.

2. Надання можливостей щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання, наприклад під час дії сигналу «Повітряна тривога», студенти після переміщення в безпечне місце, продовжують роботу по темі, шляхом проходження тестування в Classroom за допомогою своїх мобільних гаджетів;

3. Відображення досягнень у світовій медицині та передовій практики в організації науково освітнього процесу, наприклад впровадження в навчальний процес кафедри матеріалів дисертаційних досліджень співробітників кафедри та видатних вчених, котрим були присуджені Нобелівські премії;

4. Зміну ролі викладача з «передавання знань» на навчального консультанта, наставника;

5. Концентрацію на мотиваційних і соціальних аспектах навчання;

6. Сприяння самостійно організованому і активному навчанню з орієнтацією на цілі та результати, що передбачають знання:

а) мікроскопічної та субмікроскопічної структури клітин, тканин і органів людини, а також в умовах фізіологічної та репаративної регенерації;

б) знання основних закономірностей ембріонального розвитку тканин і органів та особливостей будови тканин і органів, а також вміння користуватися мікроскопічними приладами;

в) вивчати під світловим мікроскопом гістологічні та ембріологічні препарати;

г) оволодіти практичними навичками роботи зі світловим мікроскопом;

д) діагностувати гістологічні препарати та вивчати наукову літературу.

7. Розробку індивідуальної стратегії навчання, це спонукатиме студентів стати більш незалежними та самостійними суб'єктами навчального процесу, які також можуть застосовувати певні стратегії в подальшій професійній діяльності.

Професорсько-викладацький склад кафедри гістології, цитології та ембріології повною мірою сприяє до розуміння та зацікавленості здобувачами освіти такою наукою, яка є фундаментальною, що дозволяє їм мати власну точку зору на явища та процеси, що відбуваються в людському організмі, дозволяє розвивати клінічне мислення та приймати зважені, обдумані рішення в клінічній практиці.

Навчальні кімнати кафедри обладнанні мультимедійними проекторами, плазмовими телевізорами, мікроскопами з відеосистемою, що демонструють якісну візуалізацію гістологічних препаратів, спроектованих на плазмові телевізори та екрани мультимедійних проекторів, які відображають чіткі зображення клітин і тканин людського організму. Так відбувається реалізація студентоцентрованого навчання на кафедрі шляхом створення сприятливих умов для якісного засвоєння знань завдяки наявності сучасного матеріально-технічного обладнання, яке допомагає краще сприймати і засвоювати теоретичний матеріал, тим самим сприяє формуванню професійних умінь і навичок здобувачів вищої освіти.

Таким чином, студентоцентризм на кафедрі гістології, цитології та ембріології базується на розвитку і саморозвитку особистості здобувачів освіти, що є необхідною умовою для осмисленого сприйняття і засвоєння ними навчальної інформації по дисципліні, формування у них здатності

самостійно і творчо її застосовувати при вирішенні практичних завдань та приймати виважені рішення в житті.

**Шепітько В.І., Шерстюк О.О., Борута Н.В., Стецук Є.В.,
Тихонова О.О., Тарасенко Я.А., Левченко О.А.
Полтавський державний медичний університет м. Полтава**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Зростання науково-технічного потенціалу суспільства, розширення теоретичної бази, накопичення емпіричного матеріалу об'єктивно приводять до диференціації наукового знання, появи все нових і нових наукових дисциплін. Проте сучасний етап розвитку науки характеризується взаємопроникненням наук одна в одну, водночас швидкими темпами зростає потреба в інтеграції наукового знання. Жодна навчальна дисципліна сама по собі, у відриві від інших наук, не спроможна сформувати професійну компетентність майбутнього лікаря.

Лише інтегрований підхід може виконати основні функції процесу навчання і забезпечити формування цілісної системи знань, умінь, навичок, професійно значущих якостей, які необхідні фахівцю для виконання функціональних обов'язків і формування його наукового світогляду. Глибші знання формуються тоді, коли кожний новий елемент знань закріплюється більшою кількістю зв'язків.

Інтеграція навчального процесу у вищих медичних закладах передбачає його побудову за принципом логічних узагальнень послідовності програмних дисциплін і «комплексування» навчання. Викладання повинно проводитися так, щоб знання однієї дисципліни були фундаментом для вивчення іншої з метою формування єдностей між окремими елементами шляхом виявлення спільних рис між ними.

Міждисциплінарна інтеграція двох фундаментальних дисциплін таких як «Гістологія, цитологія та ембріологія» з «Анатомію людини» є необхідною складовою підготовки майбутнього медика. Оскільки застосування таких міждисциплінарних технологій підготовки лікаря дозволяє підняти його на якісно новий рівень клінічного мислення, здатного комплексно вирішувати завдання медичної практики на основі широкого інтегрування даних різноманітних дисциплін.